

ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*

Relationship Between Mental Health and Academic Achievement of Student Nurse Burapha University

ร.อ.หญิงชนัดดา แนบเกษร**

Chanadda Nabkasorn

สงวน ธานี**

Sanguan Tanee

สราวลี สุนทรวิจิตร**

Salawalee Suntornwijit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล เปรียบเทียบสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาลโดยส่วนรวมและในแต่ละชั้นปี กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1, 2, 3, และ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 230 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม Thai GHQ 60 ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตพยาบาลส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. สุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสภาการพยาบาล

** อาจารย์ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาลโดยส่วนรวมและในแต่ละชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purpose of this study were to compare mental health of nursing students and study the relationship between mental health and academic achievement among them. A sample of 230 nursing students in all year (1,2,3,4) studying in the second semester, year 1996 were randomly select using stratified sampling method. Thai GHQ 60 questionnaire which had reliability equal to 0.94 was used in this study.

The results of this study were concluded as follows :

1. Most of nursing students have mental health score in normal range.
2. There was a statistical significant difference in mental health score in each year of nursing student at

p value .05.

3. As a whole, There was no relationship between mental health and academic achievement at p value .05.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงต่อชีวิตมนุษย์และความปลอดภัยของประชาชน จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ คือ เพื่อผลิตพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถ ในศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และนำความรู้นั้นไปปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพได้ ดังนั้นพยาบาลจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในวิทยาการสาขาพยาบาลศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี (จินตนา ยูนิพันธ์, 2527)

การศึกษาพยาบาลในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะคือ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับภาคปฏิบัติ เพราะวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มุ่งเน้นปฏิบัติ ซึ่งจะต้องลงมือกระทำจริงกับผู้ป่วย ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตจึงต้องใช้ความรู้ วิชาความรู้สูง และต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการอย่างสูง ซึ่งการเรียนการสอนทางการพยาบาลจะแตกต่างกันในด้านวิธีการเรียนและเนื้อหาวิชาในแต่ละชั้นปี การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมุ่งให้เนื้อหาในหลักวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ควบคู่กับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นการเตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีพัฒนาการทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้นนิสิตพยาบาลจึงต้องมีความอดทนและปรับตัวสูงกว่านิสิตหรือเด็กวัยเดียวกันในวิชาชีพอื่น อย่างไรก็ตามนิสิตพยาบาลเป็นกลุ่มหนึ่งของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งนอกจากจะต้องเผชิญกับประสบการณ์ทางการศึกษาแล้ว ขณะเดียวกันนิสิตพยาบาลยังต้องมีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนในการดำรงชีวิตเพื่อให้เข้ากับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมในการอยู่ร่วมกับเพื่อนในหอพักที่มาจากพื้นฐานต่าง ๆ กัน

และต่างคนกัน ประกอบกับนิสิตพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 16-25 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยสำคัญของชีวิตที่ถือว่าเป็นช่วงวิกฤตในพัฒนาการของบุคคลอย่างมาก (ราณี พรมานะจิรังกุล, 2537) สถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้อาจทำให้นิสิตพยาบาลเกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตขึ้นได้ ด้วยเหตุที่สุขภาพจิตเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเป็นปัจจัยที่สำคัญในการใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นผู้ที่รู้จักศักยภาพและความสามารถของตนเอง รู้จักศักยภาพในการพัฒนาตนเองและสังคมในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดีจะเป็นอุปสรรคขัดขวางการหาประสบการณ์ และการใช้ชีวิตอย่างสร้างสรรค์ (Karen Serenson and Joan Luckman อ้างถึงในรัชดา เอี่ยมยิ่งพานิช, 2531) สุขภาพจิตจึงเป็นเสมือนเข็มทิศที่ทำให้คุณภาพชีวิตของเราพัฒนาไปได้อย่างมีทิศทาง มีหลักเกณฑ์ในการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำให้ผู้อื่นเป็นสุขด้วย ดังนั้น ถ้า นิสิตพยาบาลมีสุขภาพจิตที่ดี จะทำให้สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมาเป็นปัจจัยสำคัญ

จากการศึกษาปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล (วัลภา ตันตีสุนทร, 2534) พบว่า นิสิตพยาบาลที่มีปัญหาสุขภาพจิตจะไม่มีสมาธิในการเรียน ง่วงนอน เฉื่อยชา เรียนไม่ทัน ขาดเรียนบ่อย ในด้าน การปฏิบัติงานจะทำงานผิดพลาดบ่อยครั้ง ลาป่วยบ่อย ปัญหาสุขภาพจิตเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ซึ่งอาจทำให้นิสิตพยาบาลขาดการใช้เหตุผลและสติทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนทั้งในด้านภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติลดลงได้ และอาจทำให้เกิดอาการนอนไม่หลับ มีอาการเหม่อลอย เบื่ออาหาร และเป็นโรคกระเพาะอาหารได้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาลได้ การศึกษาครั้งนี้จึงได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนของนิสิตพยาบาล เพื่อนำผลไปเป็นแนวทางในการวางแผนการศึกษาพัฒนาคุณภาพนิสิตพยาบาล เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาล โดยส่วนรวมทุกชั้นปีและในแต่ละชั้นปี

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมทุกชั้นปีมีสุขภาพจิตปกติ
2. นิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในแต่ละชั้นปีมีสุขภาพจิตแตกต่างกัน
3. สุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 230 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้
1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนิสิตพยาบาล
 2. แบบสอบถามคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต Thai General Health Questionnaire 60 (Thai GHQ-60) ของ Goldberg จำนวน 60 ข้อ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Coefficient Alpha) ได้ค่า 0.94 และได้คะแนน 12 ขึ้นไป แปลผลว่าสุขภาพจิตปกติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษานิสิตพยาบาลก่อนที่จะจบภาคการศึกษาและให้นิสิตพยาบาลตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน 230 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

1. ข้อมูลทั่วไปของนิสิตพยาบาลนำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. คะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละชั้นปีและโดยรวมทุกชั้นปี
3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี โดยทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสุขภาพจิตกับเกรดเฉลี่ยสะสม โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง นิสิตพยาบาลที่ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 230 คน ส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาคือ เรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุด เรียนอยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 15.7 อายุส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาคือ 19 ปี

คิดเป็นร้อยละ 25.2 อายุที่พบน้อยที่สุดคือ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.5 และส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือ 2.00 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 30.9 และเกรดเฉลี่ยสะสมที่พบน้อยที่สุด คือ ต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 0.4

2. ค่าคะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลโดยรวมทุกชั้นปีและในแต่ละชั้นปี พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลทั้งโดยรวมทุกชั้นปีและในแต่ละชั้นปีอยู่ในเกณฑ์ปกติ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี พบว่า

คะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสุขภาพจิตกับเกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิตพยาบาลโดยรวมทุกชั้นปีและในแต่ละชั้นปี พบว่าคะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลโดยรวมทุกชั้นปี ไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมที่ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และในแต่ละชั้นปี พบว่า คะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 1 2 3 และ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมที่ระดับมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนิสิตพยาบาลจำแนกตามชั้นปีที่เรียน อายุ และเกรดเฉลี่ยสะสม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชั้นปีที่เรียน		
ชั้นปีที่ 1	78	33.9
ชั้นปีที่ 2	62	25.0
ชั้นปีที่ 3	54	23.4
ชั้นปีที่ 4	36	15.7
รวม	230	100
อายุ		
17 ปี	1	0.5
18 ปี	23	10.0
19 ปี	58	25.2
20 ปี	64	27.8
21 ปี	44	19.1
22 ปี	27	11.7
23 ปี	11	4.8
24 ปี	2	0.9
รวม	230	100
เกรดเฉลี่ยสะสม		
น้อยกว่า 2.00	1	0.4
2.00-2.50	71	30.9
2.51-3.00	109	47.4
3.01 ขึ้นไป	49	21.3
รวม	230	100

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง สุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปราย ดังนี้

1. สุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิตพยาบาลโดยรวมทุกชั้นปี ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ($\bar{X} = 9.19, SD = 10.76$) (ตารางที่ 2) แสดงว่านิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมทุกชั้นปีส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ทั้งนี้อาจจะเป็นผลเนื่องจากประสิทธิภาพในการสอบคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาเป็นนิสิตพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ผ่านการคัดกรองความสามารถทางสติปัญญาจากข้อสอบส่วนกลางของทบวงมหาวิทยาลัย นอกเหนือจากการทดสอบภาควิชาการแล้วยังต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์ และการตรวจร่างกาย จึงทำให้นิสิตพยาบาลมีความพร้อมในการศึกษาและพร้อมในการประกอบวิชาชีพพยาบาล โดยจะเห็นได้จากนิสิตพยาบาลส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 และจากการมีระบบรุ่นพี่รุ่นน้องของนิสิตพยาบาล และระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้การดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในทุก ๆ ด้าน ตลอดเวลาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา จึงเป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดีต่อการปรับตัวของนิสิตพยาบาลทั้งในด้านการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้นิสิตพยาบาลส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติ ดังที่จอห์นสัน (Johnson 1986) ได้กล่าวว่าสุขภาพจิตเป็นภาวะของอารมณ์ที่สมบูรณ์ของบุคคลที่สามารถปรับตัวและอยู่อย่างเป็นสุขภายในสังคม มีความพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเองและความสำเร็จของตน ซึ่งผล การศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จินตนา ลีละไกรวรรณ และคณะ (2529) พบว่า สุขภาพจิตของ

นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา และวิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิ์ประสงค์มีค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตอยู่ในพิสัยของเกณฑ์ปกติ

2. เปรียบเทียบสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในแต่ละชั้นปี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (ตารางที่ 4) แสดงให้เห็นว่าสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่ในแต่ละชั้นปีมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างกัน และพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 8.41$) ชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 10.65$) ชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 6.91$) ชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 11.81$) (ตารางที่ 2) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติทุกชั้นปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิชาญ คบุตร (2533) ที่พบว่า สุขภาพจิตของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในทุก ๆ ด้านตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มเข้าเป็นนิสิตพยาบาล ชั้นปีที่ 1 จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นแบบ Progressive design โดยชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไป ซึ่งวิชาส่วนใหญ่เป็นการเรียนร่วมกับนิสิตต่างคณะ และเป็นการเรียนในห้องเรียนชั้นปีที่ 2 เป็นการเรียนวิชาพื้นฐานวิชาชีพที่มีลักษณะการเรียนการสอนแตกต่างไปจากเดิมในด้านของวิธีการเรียน และเนื้อหาวิชา สำหรับชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 วิชาเรียนเกือบทั้งหมดเป็นวิชาชีพ มีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ลักษณะการเรียนมีได้แต่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น จะต้องมีการฝึกปฏิบัติในสถานการณจริงด้วย เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ที่เรียนมีความต่อเนื่องกัน (Prerequisite) (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คู่มือนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี,

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปี

ชั้นปี	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ชั้นปีที่ 1	8.41	10.36
ชั้นปีที่ 2	10.65	13.26
ชั้นปีที่ 3	6.91	7.03
ชั้นปีที่ 4	11.81	10.93
(ทุกชั้นปี)	9.19	10.76

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนสุขภาพจิตของนิสิตพยาบาลที่มีชั้นปีแตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	706.34	235.44	2.06	.10
ภายในกลุ่ม	226	25793.24	114.12		
รวม	229	26499.58			

$$F_{.05} (3,226) = 2.60$$

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสุขภาพจิตกับเกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิตพยาบาลโดยส่วนรวมและในแต่ละชั้นปี

ชั้นปี	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p
ชั้นปีที่ 1	-.12	.29
ชั้นปีที่ 2	-.18	.15
ชั้นปีที่ 3	-.12	.36
ชั้นปีที่ 4	.05	.76
(ทุกชั้นปี)	-.07	.26

การสอนของครูที่เป็นไปเพื่อการเสนอแนะหรือแนะนำ การเปิดโอกาสหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและนิสัย การเรียนที่ดี ซึ่งนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ได้ผ่านการสอบคัดเลือกโดยผ่านการคัดกรอง ความสามารถทางสติปัญญาจากข้อสอบส่วนกลางของ ทบวงมหาวิทยาลัย และจากการมีระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง ของนิสิตพยาบาล และระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคอย ให้การดูแลช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาในทุก ๆ ด้าน การมีสัมพันธภาพที่ดีของนิสิตพยาบาลกับอาจารย์ รุ่นพี่รุ่นน้อง และเพื่อนร่วมชั้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จึง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน (Coffee, 1968) ช่วยให้นิสิตพยาบาล ตั้งใจศึกษาพัฒนาตนเอง สามารถปรับตัวในการเรียน วิชาชีพการพยาบาล ยอมรับที่จะเรียนวิชาต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาลได้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนิสิตพยาบาลส่วนใหญ่จึงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือ ได้เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 ดังนั้น สุขภาพจิตจึงไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ ศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพามีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ปกติทุกชั้นปี อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้ม ที่อาจจะเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหาร และผู้สอนควรพิจารณาหาแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพ จิตของนิสิตให้เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียนมากที่สุด และเตรียมความ พร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่การทำงานในวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาติดตามผลสุขภาพจิตของนิสิต พยาบาลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในปีแรก จนถึงปีสุดท้ายของการศึกษา เพื่อติดตามผลการ เปลี่ยนแปลงและพิจารณาแนวโน้มของความสัมพันธ ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งน่าจะมีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตพยาบาล เช่น ความ ถนัดทางการเรียน รูปแบบการเรียนของนิสิต วิธีการ สอนของอาจารย์ หรือบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นต้น

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิต กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การปรับตัวของนิสิต บุคลิกภาพ หรือความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จินตนา ยูนิพันธ์.(2527). **การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาล
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา ลีละไกรวรรณ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องสุขภาพจิตนักศึกษาพยาบาล. (2529). **วารสาร
คณะพยาบาลศาสตร์**, 4 (3), 7.

ปราณี จิตวิวัฒนา. (2525) **ผลของการขัดแย้งในบทบาทต่อความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ราณี พรมานะจิริงกุล. (2537). **ผลของการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ด้านสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

รัชดา เอี่ยมยิ่งพานิช. (2531). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของบุคลากร
ทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์สังกัดสำนักงานแพทย์กรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัลภา ดันตีสุนทร. (2534). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คัดสรรกับความเครียดและระหว่าง
ความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลอุตรดิตถ์**. **วารสารการศึกษา
พยาบาล**, 2 (3), 51 - 61.

วีณา ชียงคบุตร. (2533). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาล
กองทัพบก**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Bloom, B.S. (1971). "Mastery Learning "Mastery Learning Theory and Practices. New York
: Rinehart and Winston Inc.

Coffee, M. J (1968). "A study of factors related to academic success. In a selected population of
seventh grade student" Dissertation Abstracts : The Humanities and Social Science.

Jahoda, M. (1958). **Current Concepts of Positive Mental Health**, Basic Books, New York.

Johnson, B.S. (1989). **Psychiatric Mental Health Nursing : Adaptation and Growth**. (2nd ed.)
Philadelphia : J.B. Lippincott Company.